

Bommer med prognoser

Ole Tunold

generalsekretær i Norsk psykologforening

Allerede mens SSB-forsker Nils Martin Stølen intervjues har prognosen hans forlatt virkeligheten.

Forsker Nils Martin Stølen ved Statistisk sentralbyrå (SSB) varsler i Psykologtidsskriftet 18. juni at vi om 20 år kan vi oppleve et stort overskudd av psykologer hvis utdanningskapasiteten holdes konstant.

Psykologforeningen registrerer at SSB gjennom sine Helsemod-rapporter systematisk bommer på etterspørselen av psykologer. I 2009-rapporten var anslaget ca 1500 overtallige i 2023. I 2019-rapporten var anslaget 750 overtallige i 2030. Årets rapport anslår 1800 overtallige i 2040. Dette sender gale signaler til Kunnskapsdepartementet og universitetene.

Det nye i årets rapport fra SSB er at den ser hen til NAVs årlige bedriftsundersøkelse som grunnlag for startpunktet i sin prognose i 2019. Startpunktet viser derfor en underdekning i 2019 på 450 psykologer. Men allerede i 2023 viser SSBs fremskrivning balanse mellom tilbud og etterspørsel.

SSB hverken erkjenner eller forklarer hvorfor prognosene fra 2009 og 2019 er gale

NAVs bedriftsundersøkelse angir derimot en underdekning på 350 psykologer i 2023. Allerede mens Stølen intervjues har prognosen hans forlatt virkeligheten.

NAVs årlige bedriftsundersøkelse måler antall feilslåtte rekrutteringer de siste 3 måneder. Helt fra 2007 viser denne undersøkelsen en nasjonal, systematisk underdekning av psykologer som svinger mellom 50 (i 2017) og 550 (i 2010, 2020 og 2022), men aldri overtallighet. Dette til tross for at antallet psykologer i samme periode nesten er doblet.

SSB hverken erkjenner eller forklarer hvorfor prognosene fra 2009 og 2019 er gale. Tilsynelatende legger man de gamle, feilslåtte prognosene til side og fortsetter ufortrødent med de samme algoritmene. Disse systematisk gale prognosene undergraver universitetenes mulighet for å dimensjonere profesjonsutdannelsen til behovet i helsetjenestene.

Merknad: Ingen oppgitte interessekonflikter .